

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inseratji do 30 petik a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inseratji petik vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

MARIBOR, Grajski trg 8. —

NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.

Račun pri pošti. Ček. zavoda v Ljubljani št. 10.351

PODRUŽNICE:

CELJE, Kocesova ulica 2. — Tel. 190.

JESIENICE, Ob kolodvoru 101. — — —

PROBLEMI MALE ANTANTE

Zunanjepolitični položaj Male antante je zadovoljiv — Pomirljivo poročilo dr. Marinkovića — Do Rusije ostane politika proste roke — Razprava o Briandovi spomenici

Štrbske Pleso, 26. junija. O večerajšnjih razpravah zunanjih ministrov na konferenci Male antante je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

Prva seja konference Male antante se je vršila v sredo 25. t. m. ob 10.30 popoldne. Seja, ki je bila ob 13. prekinjena, se je popoldne ob 17. nadaljevala. Na obeh sejah se je vršila razprava o splošnem političnem položaju. Vsak izmed treh zunanjih ministrov je obrazložil stališče svoje države glede mednarodne politike in o vprašanjih, ki se tičejo dotične države še prav posebej. Po obširnem razpravljanju vseh glavnih problemov mednarodne politike so ugotovili ministri dr. Beneš, dr. Marinković in Mironescu, da je mednarodni politični položaj njihovih držav docela zadovoljiv in da je tesno sodelovanje vseh treh držav v Mali antanti vsaki izmed njih pridobilo pozicijo, ki odgovarja njihovemu političnemu in gospodarskemu položaju. Zunanji ministri Male antante so se zedinili na stališču, ki ga bo zavzela Mala antanta v mednarodnih političnih vprašanjih.

Današnja dopoldanska seja, ki se je pričela ob 10., je posvečena Briandovemu načrtu in ostalim vprašanjem, ki so na dnevnem redu te konference.

Najvažnejša točka večerajšnjih razprav je bila v okviru splošnih razmotrivanj razprava o zunanjepolitičnem stališču Male antante in vsake države posebej, zlasti pa razprava o odnosih Jugoslavije do Francije in Italije ter o odnosih Rumunije do sovjetske Rusije. Zunanji minister dr. Marinković je podal s svoje strani zelo pomirljivo poročilo in naglašal, da ne veru-

je v trenutno nevarnost in da ne vidi nobenega vzroka za kako vznemirljivost. Francosko - italijanske odnose presoja zelo optimistično in je izrazil mnenje, da trenutna napetost ne bo imela nikakih resnejših posledic. Politika Male antante se mora zaradi tega gibati v tem pravcu.

Rumunski zunanji minister Mironescu je obširno obrazložil položaj na rumunski vzhodni meji in opozarjal tudi na sovjetsko oboževanje. Podrobno je informiral svoja tovariša o razvoju vojaške zveze s Poljsko in o njenih posledicah. V razpravi o odnosih do sovjetske Rusije je prišlo do zaključka, da se ohrani dosedanje načelo proste roke vsake posamezne članice Male antante.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je poročal o razorožitvenem problemu, pri čemur so vsi trije zunanji ministri soglašali v tem, da je mogoča debata o tem problemu samo pod zaščito vseh svojih interesov in upoštevajoč vse možnosti nevarnosti.

O habsburškem vprašanju se večeraj ni podrobneje razpravljalo, pač pa je to vprašanje na dnevnem redu današnje konference.

Glede Briandovega načrta bo Mala antanta zavzela enotno stališče, vendar pa bo vsaka država zase odgovorila na Briandovo spomenico.

Končno so vsi trije zunanji ministri v razpravi o splošnem političnem položaju Male antante soglasno ugotovili, da nastop rumunskega kralja Karola ni povzročil v Mali antanti in njeni politiki nikakih izprememb.

Bukarešta, 26. junija. AA. Vsi listi prinašajo izjave zunanjih ministrov

Male antante. »Adeverul« komentira te vesti iz Štrbskega Plesa in pravi, da vlada za to konferenco v Evropi največje zanimanje, ker mora prinesiti odločitev v več vprašanjih, kakor n. pr. glede Briandovega memoranda, glede stališča Male antante nasproti revizionističnim težnjam Madžarske in skupnega stališča držav Male antante do monarhističnega vprašanja na Madžarskem v obče. List veli, da se da popolnoma sigurno povedati že naprej, kakšno stališče zavzamejo v tem vprašanju države Male antante. Briandov predlog bo sprejet z največjim simpatijami, seveda pod pogojem, da se nič ne izpremeni na statusu quo mirovnih pogodb. Mala antanta bo energično proti povratku Habsburgovcev na madžarski prestol, ker bi to pomenilo kaljenje miru v Evropi. Čeprav je Madžarska v poslednjem času storila neke korake in ponudbe Rumuniji, a Italija je direktno in indirektno pomagala tem madžarskim stremljenjem, je Rumunija ostala v vsem zvesta Mali antanti, ker je v sodelovanju s temi državami dosegla rezultate, ki so vrlo važni za celotno življenje Rumunske.

»Lupta« prinaša uvodnik pod naslovom »Italija, Poljska in Mala antanta«. Grandiju se ni posrečil poset na Poljskem, kakor je Italija želela. To se vidi iz pisave vseh poljskih listov, ki poudarjajo, da je Poljska soglasna z Malo antanto glede madžarskih revizionističnih smotrov. To je tudi stališče uradne Poljske. »Lupta« pozdravlja to stališče, ker se je s tem Poljska faktično pridružila Mali antanti, kakor da bi bila vstopila vanjo.

Malteški konflikt v spodnji zbornici

Dokler ne bo zasigurana volilna svoboda, bo ostala ustava suspendirana — Vlada ne misli popuščati

London, 26. junija. AA. Na seji spodnje zbornice je lord Cushendun vprašal vlado, če bo obnovila pogajanja za sklenitev konkordata med cerkvenimi in civilnimi oblastmi na Malti in če je dala nalog, da se obnovi v tej koloniji svobodna volilna pravica in kako dolgo bodo volitve odgojene.

Viscount Fitzalan je pozval maltskega ministrskega predsednika lorda Stricklanda, naj olajša položaj na Malti. Govornik je naglasil, da bi tak čin gotovo veliko pripomogel k miru in duhovnemu napredku tega otoka. Strickland se je zahvalil vladi za njeno odločitev in dejal, da vladna izjava ne pomenja ukinitve ustave, s tem so bile odgojene edino le volitve. Ker pa je položaj tak, da so potrebne nadaljne od-

redbe, sprejema Strickland lojalno vsako navidežno ali pa resnično zmanjšanje njegove prejšnje avtoritete. Ko je branil svojo politiko na Malti, je Strickland dejal, da ni izključeno, da je bil kdaj netakten.

Kolonijalni tajnik lord Passfield je izjavil, da se vlada nikoli ni mešala v to zadevo. Vlada je le z največjim obžalovanjem storila zadnje korake in ukinitila ustavo, z namenom, da jo reši. Ustava ne more ostati v veljavi, če ni volilne svobode. Kakor hitro bo volilna svoboda obnovljena, bo Malti vrnjena ustava. V tem času bo vodil vladne posle guverner s pomočjo sveta. Vlada ne bo ugodila zahtevi Vatikana, da se Strickland in njegovi tovariši odstavijo.

Macdonald napoveduje razpis volitev

Senzacionalne izjave na zborovanju delavske stranke — Macdonald računa z volitvami že v jeseni

London, 26. junija. Na večerajšnji seji angleške delavske stranke je ministrski predsednik Macdonald izjavil, da niso izključene že pred jesenjo splošne volitve. Ta izjava je vzbudila v vseh političnih krogih veliko senzacijo. Nadalje je Macdonald prisotnim obrazložil stališče delavske vlade do

učnega zakonskega načrta in dejal, da je vlada odložila razpravo o tem zakonskem načrtu do konca julijskega zasedanja, ker vlada računa z volitvami pred jesenjo. Izjave ministrskega predsednika so napravile na zborovalce silen utis.

Tragična smrt akademika Uroša Turka

Sava je večeraj popoldne zahtevala že svojo drugo žrtev — Trupla ponesrečenega akademika dosedaj še niso našli

Ljubljana, 26. junija. Ugodno rodbino ravnatelja kemijskega preizkuševališča g. Jakoba Turka je zadel težak udarec. Neizprosna usoda ji je iztrgala 20letnega sina Uroša, akademika na tukajšnji univerzi, ki je večeraj popoldne v Savi utonil. O nesreči smo izvedeli naslednje podrobnosti:

20letni Uroš Turk je študiral kemijo in pripravljaval se je za vso vnaprejšnjo kolokvij, ki bi ga moral polagati večeraj popoldne. Da se olajša študij, je vsak dan s knjigami potoval na Savo v Tomačevo, kjer je pridno študiral, se solnčil in kopal v bistri Savi. Ze ves teden je hodil na Savo in tudi večeraj je že zgodaj odšel z doma.

Opoldne ga ni bilo doma. Domači so bili sicer vajeni, da je imel opoldnansko zamudo, bili pa so prepričani, da se je tako pogolobil v knjige, da je pozabil na kosilo. Ker ga pa okoli 14. le še ni bilo doma in tudi ponje ni bilo glasu o njem, so postal domači vznemirjeni. Oče je iz vile v Nunki ulici 17 telefonično povprašal na realki, če je mogoče njegov sin že pri izpitu, dobil pa je negativen odgovor.

Ravnatelj Turka je začel skrbeti in sklenil, da sam pogleda za fantom, ki sicer ni imel navade izostajati z doma. Sedel je na avtobus in se odpeljal na Ježico. Tam je zvedel pretresljivo novico: Sina Uroša so pogrešali. Njegovo obleko so našli ob regu približno kilometer daleč od črnuškega mostu popolnoma na samem. Nekateri kopalci so vedeli povedati, da so videli Uroša Turka, ko je skočil v vodo blizu kraja, kjer se steka Gameljšica v Savo, baje je glasno kriknil in naslednji hip izginil v vodi. Mislili pa so, da se šali. Šele kasneje so ga pogrešili. Njegove stvari, obleko, kolo in aktovko so črnuški oroniki, ki so bili o tem obveščeni, prenesli v neko tamošnjo gostilno.

Vse obupan in prestrašen se je nesrečni oče vrnil domov, kjer je sporočil žalostno vest. Pri Turkovih je zavladala globoka žalost. Nesrečnega sina obkujeta oče in mati ter njegov mlajši bratec Srdan. Pokojni Uroš Turk je bil izredno marljiv in pridni dijak. Njegova najljubša zabava je bila knjiga. Po cele ure je predsedal v kemičnem laboratoriju. Bil je že v tretjem letniku tehnike ter se je baš pripravljal za kolokvij. Njegovi domači pripovedujejo, da je bil izredno miren in marljiv in zato je razumljivo, da jih je grozna nesreča tem huje prizadela. Uroš je bil odličnjak, ponos in nada rodbine.

Kako se je nesreča pripetila, dosedaj še ni točno ugotovljeno. Turk je bil razmeroma dober plavalec. Najbolj ga je pri skoku v vodo prijel krč in je omagal; ni pa izklju-

čeno, da ga je Sava, ki je na usodnem mestu precej deroča in vrtnčasta, potegnila pod vodo. Njegovega trupla dosedaj kljub intenzivnemu iskanju še niso našli. Še večeraj so preiskali vso tamošnjo okolico ter obzreje Save, danes pa iščejo s čolni vzdolž Save.

Težko prizadeti Turkovi rodbini zače iskreno sožalje!

Zakon o državnem pravobranilstvu

Beograd, 26. junija. Te dni se vrši v finančnem ministru pod predsedstvom pomočnika Gospodarničkega konferenca državnih pravobranilcev iz Splita, Zagreba, Ljubljane in Beograda. Vrše se namreč pripravljala dela za zakon o državnem pravobranilstvu. Izdelava tega zakona se bo pričela takoj, ko bodo dovršena predela. Ko bo zakonski predlog izdelan, bo predložen plenumu vrhovnega zakonodajnega sveta.

Priprave za izvozno kampanjo

Beograd, 26. junija. Jutri bo v prometnem ministru pod predsedstvom ministra Radičevića konferenca železniških direktorjev, zastopnikov gospodarskih zbornic ter izvoznikov korporacij, da ugotovi vse potrebno za omogočenje izvoza v letošnji kampanji.

Samomor pod vlakom

Včeraj okoli 14. se je po mestu nagloma razširila vest, da si je na železniški progi med obema vavajnicama ob Gospodarski cesti in skladišču gorenjskega kolodvora na strašen način končal življenje neki mladenič. Bil je to 26letni Mijučavčarški pomočnik France Česnik, sin vpkopjenega železniškega uradnika s Sv. Petra ceste 81. Fant je skočil pod tržaški vlak št. 620, ki mu je odtrgal glavo. Kaj je bilo varok samomora še ni točno znano, zdi se pa, da je bil glavni povod malarija, katero si je Česnik nakopal pri vojakih v južni Srbiji.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.695—22.755 (22.725), Berlin 13.48, Bruselj 7.8904, Budimpešta 9.896, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 796.59—799.59 (798.09), London 274.80, Newyork 56.335—56.535 (56.435), Pariz 222.03, Praga 167.39—168.06 (167.79), Trst 296.25.

INOZEMSKA BORZE
Curih: Beograd 9.1275, Pariz 20.25875, London 25.07625, Newyork 515.97, Bruselj 72.02, Milan 27.03, Madrid 59.5, Berlin 123.02, Dunaj 72.825, Sofija 3.745, Praga 15.31, Varšava 57.85, Budimpešta 90.30, Bukarešta 3.065.

Nemška zunanja politika

Ekspeze zunanjega ministra Curtiusa povodom proračunske razprave v nemškem državnem zboru — Nadaljevanje Stressemannove politike

Berlin, 26. junija. Včeraj popoldne je prišel nemški državni zbor razpravo o proračunu zunanjega ministrstva. Ob tej priliki je imel Dr. Curtius obširen ekspezo o zunanjih politikah, v katerem se je bavil z vsemi aktualnimi političnimi vprašanji. Minister je v svojem govoru omenil popolno izpraznitve Porenja in se toplo spomnil pokojnega dr. Stressemanna, čegar tragična smrt je prepričala, da bi doživel udeleževanje mednarodnega sporazuma, kateremu je posvetil vse svoje sile. Mi ne smatramo izpraznitve Porenja za dar, temveč za čin pravice, ki bo imel dobre posledice. Žalibog ni svetovna vojna še popolnoma likvidirana. Posarja še niso vrnili Nemčiji. Zagotavljamo rojake v Posarju, da jih ne bomo pozabili, marveč da se jih bomo spominjali ob vsaki priliki.

Nadalje je omenil Curtius spomenico Brianda in dejal, da proučujejo omejitve spomenice razni oddelki zunanjega ministrstva. Delo je že toliko napredovalo, da ne Nemčija najbrže že do 5. julija odgovorila na francosko spomenico in poudarila svojo priprav-

ljenost za čim tesnejše sodelovanje z ostalimi evropskimi državami.

Curtius je nadalje očrtal težkoče, ki ovirajo uresničenje idej, vsebovanih v Briandovi spomenici in naglasil, da je treba premostiti vse težkoče z odkritosrčno razpravo.

Glede na nemško - poljski incident je Curtius naglasil, da zavrača z največjo odločnostjo očitke nekih inozemskih krogov, da je Nemčija izvala obmejne incidente. Mi ne potrebujemo, je nadaljeval Curtius, takih načinov, da razčistimo položaj na meji, kateri moramo posvečati že dalje časa največjo pozornost. Curtius je nadalje naglasil, da so pogajanja s Poljsko za ureditev gospodarskih vprašanj izredno težavna, ker mora Nemčija štiti svoje lastno poljedelstvo, ki je zaradi splošne gospodarske krize zelo trpelo. Slične težkoče so bile pri gospodarskih pogajanjih z drugimi vzhodnimi državami. Vkljub temu je prišlo med Nemčijo in Rumunijo do sporazuma, kar je preprečilo gospodarsko vojno s to državo. Zbornica je sprejela ministrova izvajanja z velikim odobravanjem.

Obsedno stanje v Seville

Sevilla, 26. junija. Mesto je zasedlo vojaštvo. Oborožene čete so zasedle vse strateške točke mesta, ki še vedno popolnoma miruje zaradi splošne glavice. Policija je aretirala nad 200 oseb, med temi razne agitatorje, ki so večeraj prišli v Seville, da vodijo stavkovno gibanje. To je prva resna stavka v Španiji, odkar je odstopil bivši diktator Primo de Rivera.

Črnogledi Baldwin

London, 26. junija. Na konferenci tiska je imel Baldwin daljši govor, v katerem se je bavil z raznimi političnimi vprašanji in izrazil mnenje, da je delavska stranka definitivno stopila v angleško politiko in s tem ustvarila v Angliji popolnoma nov politični položaj. Nato je govoril Baldwin o svetovni gospodarski krizi in izrazil mnenje, da se bo moralo boriti svetovno gospodarstvo po 20 letih s še večjimi težkočami kot sedaj.

Briand o pogajanjih z Italijo

Pariz, 26. junija. AA. Minister za zunanje zadeve Briand je govoril v senatorski komisiji za zunanje zadeve in pojasnil potek razgovorov med francosko in italijansko vlado glede ureditve še nerešenih vprašanj. Briand je dejal, da se možnosti sporazuma v vseh vprašanjih podane in da želi Francija na priateljski način urediti vsa nesoglasja z Italijo.

Visoka dividenda francoske Narodne banke

Pariz, 26. junija. AA. Upravni svet francoske narodne banke je določil dividendo za preteklo poslovno leto. Banka bo izplačevala 335 frankov na vsako delnico.

Prijet atentator

Pariz, 26. junija. Policija je aretirala nekoga Grka z imenom Janagulakos. Leto 1920 je omanjen Grk prejel nalog, naj umori Venizelosa. Aretirali so ga preden je mogel izvršiti atentat. Pozneje je zbežal. Janagulakosa dolže, da je trgoval z orožjem.

Znižanje poštinih tarif v Italiji

Rim, 26. junija. AA. Službeni list objavlja, da stopijo s 1. julijem v veljavo evatovna poština konvencija in drugi poštni dogovori, ki so bili sprejeti na pravkaršnem kongresu v Londonu. Te pogodbe predvidevajo znižanje raznih mednarodnih poštinih tarif.

General Gourand v Rumuniji

Bukarešta, 26. junija. General Gourand je večeraj popoldne odpotoval s svojimi tovariši v Pariz. Od visokega gosta so se pričeli razni rumunski generali, rumunski vojni minister in druge odlične osebnosti.

„Južni križ“ nadaljuje polet v Newyork

V 30 in pol urah so pogumni letalci preleteli Ocean — Zaradi pomankanja goriva so morali na ameriški obali predčasno pristati in danes nadaljujejo polet v Newyork

London, 26. junija. AA. Avstralski letalec Kingsford Smith, ki je s svojimi tremi tovariši v letalu „Južni križ“ v 30 in pol urah preletel Atlantski ocean in pristal v Fuzi Harbour Grace na Novi Fundlandski, bo danes nadaljeval polet v Newyork. Kakor naknadno poročajo, so naleteli letalci na valike težkoče in so brodili nad pet ur v megli v bližini Nove Fundlandske. Megla je bila tako ostra, da so letalci skoraj oslepli. Ker se je kompas nekoliko pokvaril, se niso mogli orientirati in brez obdobja tega brezčnega aparata, kakor se je Kingsford Smith izrazil, na bi mogli pristaati. Letalci so računali, da bo bencin zadostal za polet do obale Maine, toda zelo močni nasprotni vetrovi so povzročili, da je letalo porabilo več goriva. Tako je bil

Kingsford Smith prisiljen opustiti nadaljevanje poleta in je pristal v Harbour Grace, kjer bo obnovil zalogo goriva za nadaljevanje poleta v Newyork.

London, 26. junija. AA. Letalsko ministrstvo javlja, da je tajnik za letalstvo lord Thopson poslal Kingsfordu Smithu tole brzojavko:

»V imenu letalskega sveta čestitam vam in vašim tovarišem priročno k vašemu sijajnemu poletu preko Atlantskega oceana.«

Iz Dolenjskih Toplic

Slabe ceste — Plinik in desetletnica Sokolskega društva — Naši gasilci

Dolenjske Toplice, 25. junija.

Upravičeno so stalne priozobe o skrajno slabem stanju cest v tukajšnji okolici. Ena najslabših pa je postala v zadnjem času cesta, ki veže Toplice s Podhostom in Sotesko. Zlasti je zanesljivi most čez potok Radč pri Meniški vasi. Nevarno je po njem hoditi, o kakšni vožnji pa kmalu sploh ne bo govora. Res je sicer, da je tu cesta ena tistih, ki bi morala pripadati občini v oskrbovanje, pa je vsled odredbe kr. banške uprave še nadalje ostala v oskrbi cestnega odbora, ki pa se nič ne ozira, kakor videti, na banške odredbe in pusti še nadalje cesto v tako desolantnem stanju. Res čas bi bil skrajni, da bi se cesta, zlasti omenjeni most čimprej popravil, da se ne pripeti kakšna občutna nesreča.

Tukajšnja narodna šestrazredna šola je priredila v nedeljo 22. t. m. razstavo dekliških ročnih del ter risarskih in pismenih izdelkov. Lično urejena razstava je pokazala, kaj vse se goji v ročnih delih na šoli. Iz razstavljenih predmetov je razvidno, da se vadijo otroci v delih, ki jim bodo koristila v življenju, kakor pletenje, vezanje in šivanje, kar pač najbolj potrebujemo kmetke dekleta. Videli smo lepo izdelano perilo, gorjenje obleke, noževce ter različne namizne prte v narodnem motivu. In deska ročna dela? Tu so bile vile in grablje, posamezni deli kmetijskega orodja, koši in kosarje ter razni predmeti spletni iz slame in ličkanja, razne krtice itd. Tudi razstavljene risbe so bile prav čedne, razvrščene po starostnih stopnjah učencev. Razstavo je ogledalo mnogo občinstva in tudi kopaljskih gostov, ki so se o njej vsi pozitivno izrekli.

Sokolsko društvo je priredilo preteklo nedeljo »plinik« v Rožek pri Podturnu. Udeležence je vozil v Rožek avtobus podjetja Kokali. Rožek je za take prireditve in zabave zelo pripravljen in lep prostor.

zato je tudi taká prireditev vedno dobro obiskana tako od domačinov kakor tudi od kopaljskih gostov, ki se pri tej priliki ogledajo tudi veliko do sedaj še ne preiskano podzemsko jamo. Plinik je bil dobro obiskan ter se je razvila neprilipena gozdna zabava. Mnogo smeha in zabave so nudile igre dece in narasčala, ki je bil pogost s pečovimi in pokalicami. Za telesne potrebe se je pekel janc na raznju ter kuhala pristna polenta, po kateri so udeleženci prav pridno segali. Dobile pa so se tudi druge potrebnosti, tako da je bila zadovoljnost vsestranska. — Sokolsko društvo ima svoj javen letni nastop v nedeljo 13. julija s proslavo 10-letnega obstoja in delovanja. Desetletnica ni sicer posebno pomembna letnica v društvenem razvoju, vendar je 10 let dela v slabih in težkih razmerah, kakor lili je imelo sokolsko društvo v Toplicah, važen spominski dan. Malo je društev, ki bi se morala boriti s takimi neprilicami, nasprotstvi in težkočami kakor ravno tukajšnje društvo, ki pa je šlo ne oziraje, se na neštene zapreke vztrajno za svojim ciljem. Ob 10 letnici obstoja se more s ponosom ozirati na dovršeno delo in na uspehe, ki jih je z vstrajnostjo doseglo. Desetletnica naj bo pomembna proslava tega dela in vzpodbuda k nadaljnjemu razvoju in napredku. Br. društva v župi se naprošajo, naj se pri svojih prireditvah blagovoljno ozirajo na navčeljeni dan.

V Dobindolu pri Uršnih selih se je vsa pretekla nedeljo novostanovljenega gasilnega društva Dobindol. Dve bližnji vasi Uršna sela in Dobindol imata vsak svoja lastna gasilna društva. Jeli to združbo in potrebo? Ali ne bi bilo bolje, če bi v splošno dobro apr. tili oboje interese in mirnje ter se ta plemeniti polji gasilstva združili v enoto, ki bi popolnoma zadostovala za tako bližnje vasi? V slogi je moč!

Dnevne vesti

— Na praznik Vidovega dne »Slovenski narod« ne izide, zaradi česar opozarjamo vse inzerente, da sprejema uprava oglase za jutrišnje število samo do 10. popoldne.

— Pregledovanje sorinih poskusov s krompirjem in pšenico v drevesnici Kmetijske družbe v Ljubljani na Poljanski cesti 39. Kmetijska družba je s sodelovanjem Kmetijske poskusne postaje v Ljubljani in svoji drevesnici izvedla številne poskuse z različni vrstami krompirja in pšenice. Ker so ti zelo zanimivi in nazorno podajajo razliko med posameznimi sortami, je tudi za kmetovalce zelo poučno, če si jih ogledajo. V ta namen priredi Kmetijska družba ogled in poučno razlago teh poskusov v nedeljo 29. t. m. ob 9. uri zjutraj na licu mesta. Vodstvo ogleda prevzame g. ing. Zaplotnik, ki je poskuse izvedel. Vabijo se vsi tisti kmetovalci, ki se za to zanimajo, da se udeležijo tega ogleda. — Kmetijska družba v Ljubljani.

— Slovensko Planinsko društvo v Ljubljani naznanja, da je Aleksandrovo dom pod Triglavom odprt in oskrbovan.

— Redni letni občni zbor Podružnice sv. Cirila in Metoda v Laškem bo v soboto dne 28. junija na Vidov dan ob 8. zvečer v dvorani hotela »Savinjac« v Laškem.

— Krolaski in prikojevalni tečaj v Novem mestu. Krolasko mojstre novomeškega okoliša ponovno opozarjamo na prikojevalni tečaj, ki bo od 7. do 26. julija t. l. v Novem mestu. Prijave za tečaj, ki bo celodnevne, je poslati nemudoma Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani. Pristopnina za tečaj znaša 100 Din.

— Nova sled za morilec iz Palanke. V preiskavi za morilec iz pohote, ki je umoril 9letno Marijo Ulinaj, je nastal nenaden preokret. Sodniška komisija je ponovno pregledala teren, kjer je bila deklica umorjena. Ko so pokosili koprive v okolici, so našli palico, ki jo je imela deklica, ko so jo kmetje zadnjič videli. Palica je ležala na stezici, ki pelje v gozd. Najbrž je morilec tam deklico napadel in jo vlekel nato v gozd. Ugotovili so tudi, da je v času, ko se je zgodil strašen umor, vozil po glavni cesti blizu gozda voz, v katerem sta bila dva moška, ki sta morala slišati deklečine klice na pomoč. Morda sta tudi v zvezi z umorom. Orožniki so doslej aretirali več sumljivih oseb, izpustili so pa nekoga 50letnega kmeta, ki je dokazal alibi.

— Po 30 letih se je vrnil. Vaso Gjorgjevič iz Bele cerkve je pred 30 leti odpotoval v Ameriko. Domači niso prejeli od njega ves čas nobenega sporočila in so bili prepričani, da ga ni več med živimi. Pred dnevi se je pa Vaso nenadoma vrnil iz Amerike čil in zdrav. Ko je potrkal na vrata svoje hiše, mu je žena odgovorila, da ne more sprejeti tujcev pomoči. Ko je izjavil, da je njen zakonski mož, mu žena ni verjela, misleč, da ima opravka s premetenim sleparjem. Šele, ko ji je povedal razne podrobnosti o svojem oltodu pred 30 leti, je žena spoznala, da je možakar res njen mož. Gjorgjevič, ki se ga je v Ameriki lotilo tako domotožje, da se je vrnil, hroče ostati sedaj doma in živeti zopet v krogu svoje družine.

— Po 15 letih se je javil. V Rusiji je še mnogo vojni ujetnikov iz naših krajev. Marsikdo, ki so ga imeli že za mrtvega, je po dolgih letih javil, da je živ in zdrav. Tako je bilo tudi z Antonom Kostelnikom, krolaskim mojstrom iz Apatina, ki je odšel pred 15 leti v vojno in potem ni bilo o njem duha ne sluha. Stari so že ukanili vse potrebno, da bi bil proglašen za mrtvega. Te dni je pa Kostelnikova mati dobila pismo iz Moskve, v katerem ji pogrčani sin sporoča, da je zdrav in upa, da bo pri-

šel s pomočjo poljskega konzulata kmalu domov. Pismo je bilo pisano v nemškem jeziku toda s cirilico.

— Trnovski cerkev bo razsvetljena tudi na Vidovdan v soboto zvečer.

Danes! Danes!
sveže morske ribe

Skrombri, sardale. Poleg tega tudi dobra kapljica. — GOSTILNA »PRI ROŽI«, — ZIDOVSKA ULICA.

Iz Ljubljane

— Iz Trgovine na Vidovdan dne 28. junija t. l. V smislu člena 33. naredbi o odpiranju in zapiranju trgovin mora počivati delo v trgovinah na Vidovdan le v času službe božje od 10. do 11. ure popoldne. — Nacelstvo gremija trgovcev, Ljubljana.

— Privatna stanovanja in mesečne sobe za dobo 4 in več dni v mesecu julij in avgust bo rabil tujsko-prometni svet mesta Ljubljane. Vse one strani, ki bi imle za zgoraj omenjena dva meseca na razpolago, bodisi cela meblirana stanovanja (1 ali 2 sobi s souporabo kuhinje) bodisi posamezne lepe, zračne sobe s posebnim vhodom, taji se zglase ob navadnih uradnih urah v mestnem ekspeditu (Mestni trg 27-III) pri ravnatelju Sebeniku.

— Iz Splošno žensko društvo opozarja ženske in prijateljce na poročilo ge. Minke Govekarjeve o kongresu Mednarodne ženske zveze na Dunaju dne 20. v damski sobi kavarnе Emone. Iz poročila bodo naše žene dobile pobude za novo delo v svoji domovini. Vstop je prost in vsakomur dovoljen.

— Iz Ravnateljstvo mestnega dohodarskega urada razpisuje dobavo blaga, podlage in krojaških del za službeno letno obleko dohodarstvenih uslužbencev. Vzorce in ponudbe je predložiti do 1. julija 1930 v pisarni imenovanega urada na Gosposvetski cesti 17.

— Iz Vpisovanje na Tehniški srednji šoli v Ljubljani se bo vršilo na vseh šolskih edelkih šole začetkom septembra.

— Iz Natečaj je razpisan v šoli za zaščitne sestre v Ljubljani. Prošnje je vložiti do 15. avgusta 1930. Gojenke se namestijo po dovršeni šoli v II. kategorijo drž. uradnikov. Natančni pogoji so razvidni v zadnji številki »Službenega lista dravske banovine«.

— Iz Pevski zbor Glasbene Matice ima danes v četrtek ob 20. izredno važno vajo za moški zbor ob pol 20. pa je kratka odhodova in rediteljska seja. Prošimo, da pridejo vsi pevci točno k vaji.

— Iz Oddaja zakupa trgovskih lokalov v palači »Ljubljanski dvor« v Ljubljani se bo vršila potom licitacije dne 12. julija t. l. pri direktiji državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni direktiji.

— Iz Za rezervne oficirje. Ljubljanski člani Zveze rezervnih oficirjev v Ljubljani se pozivajo, naj se udeležijo v soboto dne 28. junija 1930, na Vidov dan, ki se praznuje kot epominski dan preminulih boriteljev za domovino, slovesnega rekvijema, ki bo v tu. kajšnji stolnici ob 10. popoldne. Člani naj se zberejo pol ure pred pričetkom bogoslužnega opravila v pisarni Zveze rezervnih oficirjev (Kongresni trg 1-II nadstropje), odkoder bo skupen odhod a člani uprave in nadzornega odbora. — Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani.

— Iz Ruski Odbor sporoča, da 27. t. m. v petek ob pol 12. v pravoslavni cerkvi v Ljubljani parastvo po blagopokojni ge. Alle Bilimović.

Mušino pranje s peralno in krtačenje perila se postalo odvce!

Schichtov Radion
pere sam. varuje perilo!

— Iz Na drž. realni v Ljubljani bo razstava dijaških risarskih in pismenih izdelkov ter herbarijev dne 27. junija od 9. do 18. in dne 28. junija od 10. do 14.

— Iz K višjemu tečajnemu izpitu na II. drž. realni gimnaziji v junijem roku 1929/30 se je priglasilo 32 kandidatov in 13 kandidatkinj, skupaj 52. Eden je zaradi bolezni pred izp. tem odstopil k izpitu je bilo pripuščeni 51. Zrclost je bila priznana in so bili oprošteni ustnega izpita: Buskovec Marija, Kosa Zdenka, Novak Zofija, Ravnikar Ivana s. Ljudmila, Starm Vid, Zarnik Ida, Lence Peter, Lipovec Josip, Kregar Franc, Peitauer Leopold, Zrclost je bila priznana kandidatoma: Gnezda Jospina, Kerševan Ljudmila, Kremenšek Irena, Oblak Ivana, s. Avksitija, Tratnik Jelka, Zwitter Martina; Andrijač Boris, Bakarčič Leon, Benedik Dragotin, Bezenšek Jos. p. Genčič Josip, Černe Boris, Pebevec Ivana, Dobrič Nikola, Drnovšek Ljubo, Grac Albin, Jančič Stanislav, Kirn Karel, Kocijančič Milan, Kraigher Vito, Lokovec Mirko, Majcen Ivan, Mal Miran, Muller Petrič Gustav, Petrič Ernest, Petrič Josip, Praprotnik Franc, Režek Ivan, Rojce Stanislav, Ruprecht Hubert, Škerlj Ivan, Tomšič Anton, Vadnal Alojzij, Zore Slavko, Zupanc Viljem, Zitnik Peter. Dva kandidata sta bila odklonjena za 3 mesece: 1. kandidat in 1. kandidatinja pa za eno leto.

— Iz Na državni II. deski meščanski šoli v Ljubljani bo vpisovanje v soboto 28. junija t. l. od 10. do 12. ure in v nedeljo 29. junija od 9. do 11. ure. Novostopivši učenci, ki so dovršili 4. razred osnovne šole, naj se zglase v spremstvu staršev in pričnejo seboj začne šolsko spritvevalo in krtini list. Vsa učence mora pri vpisu plačati 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učencev; tega vplačila so oproščeni siromašni učenci, ki se izkazuje s tozadevnim potrdilom davčnega urada.

— Iz Končni izpiti na državni trgovski akademiji v Ljubljani so se vršili pod pred. sedstvom ministrskega odpostanea g. inspektorja Mihajla Presla od 6. do 24. junija. Od 20 prijavljenih kandidatov jih je izpiti najravilo 15, dočim so bili reprvirani za tri mesece 4 kandidati, 1 pa za celo leto. Izpiti so napravili: Anžiovar Dragotin, Bydlo Heria, Dobnik Vlasta, Fritsch Herman, Keržan Edvard, Krek Helena, Marinko Vinko, Moljk Marija, Piki Franjo, Rupnik Magdalena, Schumi Viktor, Tončič Nada, Verdir Ana (z odtiko), Veselič Boris in Žigom Darinka.

— Iz Sklep šolskega leta 1929/30 na drž. konservatoriju v Ljubljani. Na Vidov dan v oboto, dne 28. t. m. ob 11. popoldne bo v Filharmonični dvorani slovesen sklep šolskega leta na drž. konservatoriju. V proslavo Vidovega dne se vrši akademija, ki obsega tri dele. V I. delu zaigra godalni kvartet konservatoristov Stanič, Pernelj, Sušteršič, Leskovic I. in II. stavč Sušteršičevega godalnega kvarteta ter I. stavč Leskovicvega godalnega kvarteta v d.molu. Poleg tega spremlja godalni kvartet Lipovskovo pesem za sopran »Na mojce, katero izvaja gđ. Meze Ana. Vsa tri dela so iz kompozicijske šole

prof. Slavka Osterca, naštudiral pa jih je prof. Slais. V II. delu zapojeta Skvarča in Zivko iz šole ravnatelja Hubada Dvořakova dueta »Zadnja želja« in »Namenjeno je nama«. Na klavirju jo spremlja Menardi Pia. V III. delu pa bo najprej obdarjen eden najpridnejših in najvrednejših gojencev konservatorija z novo vialino, ki jo je izdelal in v ta namen podaril dvorni goslar g. M. Mušič. Nato sledi poročila ravnateljstva in razdelitev spriceval. K sklepu zapoje zbor konservatoristov državno himno. Vstop na akademijo je prost, ravnateljstvo vabi v prvi vrsti starše gojencev kakor tudi prijatelje konservatorija k zaključnemu nastopu.

— Obnova trinadstropne Eggrove hiše na Bregu. Včeraj so začeli delavci postavljati zidarski oder ob tej hiši na Bregu in v Križevniški ulici, da se zunanje stene te velike hiše primerno popravijo in okusno prebelijo. Sedanje lepo vreme je zelo ugodno za renoviranje hiš, zato je pričakovati, da dobi v dveh treh mesecih lepo zunanje lice še marsikatera hiša, ki je potrebna temeljite obnove.

— Iz Pri Tietku na Gričku bo na Vidovdan zvečer pri vsakem vremenu na novourejenem vrtu trvdka Bar proizvajala na gramofonskem ojačevalcu najmodernejšo komade.

— Iz V nedeljo na sv. Petra popoldne bo ob vsakem vremenu pri Tietku na Gričku žegnanje. Pridite na štrklje. Obenem bo trvdka Bar na gramofonskem ojačevalcu prednašala najmodernejšo glasbo.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!
Iz Celja

— Razstava na deski meščanski šoli po daljšana. Na splošno željo občinstva je vodstvo tukajšnje državne deske meščanske šole podaljšalo razstavo risarskih, kiparskih, lončarskih, mizarskih in vseh ostalih izdelkov svojih gojencev do vključno petka 27. t. m. do 18.30 ure. Vsi, ki razstave še niso ogledali, so uljudno vabljene, ker jim res ne bo žal obiska pravih mojstevskih in umetniških izdelkov naše mladine.

— Iz Deska meščanska šola konča šolsko leto dne 28. junija s šolsko proslavo, h kateri je vabljeno tudi občinstvo. Pričetek ob 10. uri. Vpisovanje v vse razrede bo v ponedeljek dne 30. junija od 8.—12. ure. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so uspešno dovršili 4. šolsko leto. S seboj naj prinesejo izkaz o šolskem napredku ter krtini list.

Milijon frankov za popačen glas v filmu

Pariz ima zopet malo, a zato pikantno senzacijo. Gospodična Tonja Navar toži neko londonsko filmsko družbo, ker je v zvočnem filmu popačila njen glas, pa tudi njena postava je obilnejša. Gospodična Navar zahteva sedaj milijon frankov odškodnine, češ, da zaradi tega trpi njena lepota, oziroma njen sloves.

Film se imenuje »Cesta je lepa«; Navarova pa je v njem igrala vlogo abonentke Comedie Francaise. Igrala je pač, kolikor je znala in vedela, toda v filmu je baže nemogoča. O tem pravi sama: »To je naravnost sramota! Zločin! Moje oči so gledale v filmu topo, brezizrazno, moja postava je bila gorostasno obilna, moj glas pa — ah moj bog — raztrgan, jokav, lirpav in jecljajoč. Samo, če se spomnim na to, pa se tresem od sramote. Od prijateljev in prijateljic sem sprejela okoli 200 protestnih pisem. Škoda, da filma nisem videla, preden so ga začeli predvajati. Nikdar ne bi pustila, da me tako onečaščajo in da na ta način resno ogražajo mojo umetniško karijero. Zalltevam milijon frankov odškodnine.«

Sedaj so parizani radovedni, če bo Navarova res uspeła.

40.000 dolarjev nagrade za izsleditev morilca

Kakor smo že nedavno poročali, je bil v Chicagu zavratno ustreljen reporter in novinar Lingle. Mož je bil eden najspretnjših čikaških reporterjev, zlasti pa je poznal razmere čikaškega podzemnega sveta. Nedavno je v »Chicago Tribune« objavil daljši popis iz življenja čikaških tihotapcev in banditov, opisal je njihove šege in navade ter tudi izdal nekatera skrivališča. To je bilo zanj usodopolno, kajti tihotapci so ga ustrelili.

Policija je uvedla obširno preiskavo, da izsledi zločinca, vendar je bil ves njen trud dosedaj zaman. Sedaj so čikaški listi razpisali 40.000 dolarjev nagrade za onega, ki pride prvi morilecu na sled.

Policija domneva, da je pri umoru sodelovalo najmanj šest oseb. Aretirala je znanega tihotapca Dominika Aieloja, ki je baže eden najboljših strelec med tihotapci. Na njegovem stanovanju je našla policija dva samokresa.

— Iz 6. julija ob 4. popoldne bo v Šiški, gostilna Reihninghaus, veselica, ki jo priredila CM podružnica. Na sporedu je srečolov z krasnimi dobtki, šaljiva pošta, ples, godba. Dobra postrežba je zagotovljena. Vsi ljubitelji družbe se vabijo, da posetijo to prireditev.

Brez posebnega namazila.

V globoki žalosti naznanja Alojz Kraje v svojem, v imenu svoje žene Zorke, svojih otrok Lee, Matije, Tošeta in Nikota ter svojega zeta ing. arch. Janka Omahna vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša nadvse ljubljena hčerka, odnosno sestra in svakinja

VANDA

danes boguvdano za vedno preminula.

Pogreb naše ljube Vande bo v petek, dne 27. junija 1930, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Grahovem, kjer se truplo položi v rodbinsko grobnico.

Sv. maša zadušnica se bo brala v domači farni cerkvi.

Vsi, ki ste jo poznali in radi imeli, ohranite jo v lepem spominu.

Grahovo pri Čerkniči, dne 25. junija 1930.

Augustus Mahr:

32

Krog zločinov

Roman

Hallam igra svojo igro

— Kakšno srečo ste imeli, Hallam? Warner si je skrbno prižgal cigaro in popil črno kavo, stoječo pred njim na mizi. Pri obedu ni jedel skoro nič in hodil je zamišljeno po sobi, ko je prišel Hallam iz Londona. En sam pogled je zadostoval, da je uganil, da prinaša Hallam važne novice.

— Največjo srečo, — je odgovoril Hallam.

Priznail je malo in pripovedoval Warnerju, kaj je bil zvedel pri advokatu v Elmbridge. Se predno je končal svoje pripovedovanje, je planil Warner pokonci in začel znova hoditi po sobi.

— Vnučinja sira Thomasa Abbota iz Elmbridge? — je vzkliknil. — To ime mi je zelo dobro znano. Bogat filantrop — dajal je velike podpore za znanstvena raziskavanja. Umrli je pred meseci — čital sem njegovo oporoko v »Timesu«. Zapustil je — koliko? — Pol milijona! — je odgovoril Hallam.

— Pol milijona! In jaz sem plačeval njegovi vnučinki par funtov na teden! — John Warner se je zasmel. — Hallam, dragi moj, to spada med zadeve, ki delajo življenje tako vrazje zanimivo. Ne boste verjeli, da žrtvujete ves svoj prosti čas študiranju filozofije. — Pokazal je na vrata, vodeča v knjižnico. — Če bi mi rekli, naj združim modrost vseh vekov, bi dejal: »Človek nikoli ne ve, kaj ga čaka za vogalom sreča, ljubezen ali smrt«.

Sreča — ljubezen — Govoril je počasi in gledal skozi okno čez travnike in hribe z rdečkasto zlatim nebom v ozadju. Ljubezni nikoli ni okusil. Sreča — včasih se mu je nasmešnila, navadno mu je pa obračala hrbet. Čena, s katero se je odkupoval, da ga ni zgrabila roka pravice, je bila ogromna. Bogastvo — veliko bogastvo, pol milijona funtov, je videl v duhu pred seboj in misel nanj mu ni šla več iz glave.

Viktor Hallam je slišal, kako je njegov predstojnik globoko vzdihnil. Potem je postava pri oknu izpregovorila: — Nadaljujte! Kaj je s to Farrovo? Delo današnjega dne vam bo dobro plačano, Hallam.

Hallamu so se zaškrile oči. — Seveda bo petdeset — petdeset. — Kaj pomeni to? — Dejal sem petdeset — petdeset. — Dejali ste to? — John Warner se je naglo obrnil in oči so se mu srdito zasvetile. — Diktirate mi pogoje? — Viktor Hallam je skomignil z rameni. Čutil je, da ima on bč v roki. — To, kar zahtevam, mi po pravici tudi gre. Da ni mene... — Da ni vas, — je ponovil Warner

zaničljivo. — Kdo je pa vas našel v grabnu in vam pomagal iz nje. Nikar ne mislite, da tega nisem vedel. Ko sva se v pariškem kabaretu prvič srečala, ste bili izgubljena eksistenca. Kar priznajte, da je vam tekla voda v grlo. Zdaj mi pa diktirate svoje pogoje. Petdeset — petdeset! — Warner se je porogljivo zasmel. — Jaz sam sem nosil ves riziko seveda. Moral sem položiti tisoč funtov predumja, — je dejal Hallam.

Warner se je cinično zasmel. — Kupili ste dokumente kar na slepo srečo. a? Kako pa veste, da se ta ženska bajke o dokumentih Molly Langtonove ni izmislila?

Viktor Hallam je zrl na posodo s sadjem, stoječo pred njim. Hotel mu je povedati, da je bil pri Juliji Farrovi na domu in da je sam pregledal dokumente, katere je imela shranjene v oklopni blagajni, pa se je premislil. Iz vedenja Johna Warnerja je posnel, koliko bi znašal njegov delež, če bi se Warner polastil bogastva sira Thomasa Abbota. Warner ga je imel očividno za koristnega pomočnika, za navadnega uslužbenca in nič več.

— Misli sem, da mi je povedala vse po pravici, — je odgovoril Hallam malomarno. — Ne dam se tako lahko pretenjati.

V njegovi glavi je začel dozorevati naklep. Gledal je ves čas na mizo, da bi Warner ne opazil v njegovih očeh, da mu je šinila v glavo nova misel in da se hoče na svojo pest polastiti bogate dedščine Molly Langtonove.

— Pol milijona! To je bilo vredno igre in največjega rizika, kar jih je kdaj prevzel kot drzen kvartopirec v evropskih velemedstih.

— Jutri popoldne se znova sestaneva, — je nadaljeval.

— In vzamete s seboj ostalih osemsto funtov, a?

— Da, tako sem sklenil.

— Saj sem si mislil, — je zamrmral Warner. — Ta Julija Farrova se je pojavila kot elegantna dama, pa ni imela v žepu niti belica, pravite? Hm. Brez najmanjše nade, da bi prišla do denarja — taka ženska je zmožna pripovedovati izmišljene zgodbe. — Warner je gledal Hallama izpod čela. — Kje se boste — hočem reči bova — sestala z njo?

Hallam je bil pripravljen na to vprašanje. Vedel je dobro, kako važno je držati Johna Warnerja in Julijo Farrovo na primerni razdalji od sebe. Warner bi kmalu ugotovil, da ima Farrova originalne dokumente in da bi takoj sklenil z njo kupčijo.

— Jutri popoldne ob štirih se sestaneva pri Bordoniju.

Po teh besedah je Hallam mirno prižgal cigareto, kakor da govori o lanskem snegu. Z Julijo Farrovo bi moral sestati šele v četrtek, ko je obljubil, da pride po dokumente Molly Langtonove in prinese denar, da bo kupčija urejena. Hallam se je vedel docela neprisljano.

— Bordonij — to je moderna čajarna v St. James, je-li?

Senzacijonalen proces v Parizu

Žena umorila svojega moža, ker je napravil izlet z avtomobilom brez njenega voljenja

Te dni se je morala zagovarjati pred pariško poroto neka Evgenija Vitrac, ki je ustrelila svojega moža, ker je napravil izlet z avtomobilom brez njenega dovoljenja. 35 letna ženska, ki je prišla pred sodišče v žalni obleki in s črnim pajčolanom, ni bila videti posebno simpatična. Njen mož, arhitekt Vitrac je imel v začetku zakona slabe izkušnje. Evgenija Vitrac, je bila pred poroko nameščena na pariškem magistratu, kjer je poneverila malenkostnih 33.000 dinarjev, za kar je zvedel mož šele po poroki. Vitrac ji je zadevo odpustil in tudi vrnil poneverjeno svoto. Spomin na to njegovo dobroto pa je zagrenil poznejša zakonska leta. Žena se je celo tako daleč spozabila, da je kradla manjše in večje zneske denarja iz listnice svojega moža. Prišlo je pogosto do preprirov med zakoncem in lani meseca maja se je žena skušala zastrupiti z veronalom. Mož se je tudi ob tej priliki izkazal kot pošten človek. Ženi je požrtovalno stregel ter storil vse, da je ozdravela. Kako naj bi vedel, da bo rešil življenje svoji lastni morilki?

Ob pričetku sodne razprave je bila Evgenija Vitrac vsa v solzah in ni mogla na videz izpregovoriti niti besede. Ko pa se je bilo treba braniti, se je takoj osvestila in njen obraz je dobil potezne močne energije.

Prepri so se pričeli, je dejal predsednik, ko je hotel vaš mož opustiti službo pri arhitektu, pri katerem ste tudi vi delali, ker je hotel ustanoviti lastno pisarno. Da bi ta svoj namen dosegel, je hotel omejiti izdatke, s čemer pa niste bili zadovoljni, kaj ne?

— Da, je odgovorila obožanka, jaz se nisem hotela brigati za gospodinjstvo. Za to nisem imela nobenega veselja.

Predsednik je skušal pojasniti porotnikom, da ne gre za umor iz ljubosumnosti, temveč iz zavisti, ker ni žena privoščila možu zboljšanja življenjskega položaja.

Obožanka je hotela pred porotniki zbuditi vtis, kako grozno ji je, ker je preživela svojega moža. Po umoru je namreč oddala tudi proti sebi dva strela, ki sta jo tako težko ranila, da je označil sodni zdravnik njeno rešitev kot čudež kirurgije. Ko je pripomnila, da bi bila vesela, ako bi se nahajala na mestu svojega moža, je predsednik odvrnil: »To pravijo skoro vsi, ki stoje na vašem mestu. Vi pa ste izvršili umor, ker vam mož ni hotel dovolj podrobno pojasniti svoj izlet. Ali res mislite, da je bilo to vredno smrti«.

Vitracova je odgovorila: »Ne«, nakar je predsednik nadaljeval: »Nočem, da bi napačno razumeli, mislim pa, da bi do vsega tega ne prišlo, če bi vas mož pravočasno pošteno pretepel«.

Ko je nato pripomnila obožanka še enkrat, da je hotela tudi sebe usmrtiti in da naj bi jo pustili raje umreti, je predsednik dejal: »Človeška družba je manj okrutna, kakor ste bili vi.« Vitracova je odgovorila: »Nasprotno, mnogo bolj je krutna, ker me sili živeti proti lastni volji«.

Po zaslišanih raznih prič, ki so o umorjenem možu izpovedali samo najbojšje, in po govorih državnega pravilnika ter zagovornika, je sodišče razglasilo razsodbo, s katero je bila Vitracova obsojena na pet let prisilnega dela.

Največji cirkus na svetu

V Evropi je največje cirkuško in menezarijsko podjetje Hagenbeckovo v Hamburgu, velik je tudi cirkus »Krone«, največji cirkus na svetu pa je podjetje bratov Ringlingov v Ameriki. Cirkus je bil ustanovljen l. 1884. Ko sta brata začela, sta imela 27 m dolg šotor, 22 konj in 11 voz. Drugih živali nista imela. Kako ogromno je njuno podjetje napredovalo, je najboljši razvid iz statistike sedanjega cirkusa. Podjetje zaposluje sedaj 1600 oseb, ima 735 konj, okoli 1000 domačih živali in divjih zveri ter za potovanja približno 100 dvojnih vagonov. Pri podjetju so nastavljeni živinozdravniki, zobozdravniki, odvetniki, detektivi, potujoči učitelji za 600 otrok, ki tudi spadajo k cirkuškemu osebju itd. V šotoru je prostora za 15.000 oseb, vsako leto pa poseti cirkuške predstave 4 milijone ljudi.

Na leto je 400 predstav, pri katerih inkasira podjetje 6 milijonov dolarjev, v naši valuti okoli 336 milijonov Din.

Samomor matere in hčerke na Dunaju

Dunaj je kakor ostala vsemesta dan za dnem pozorišče neštejnih tragedij, zločinov in nesreč. Med tragedije zadnjega tedna spada tudi skupna smrt matere in hčerke, ki so ju našli v tork zjutraj mrtvi v stanovanju XI. okraja v Ehamgasse. Zastrupili sta se bili s plinom.

Gre za 63letno Marijo Dworakovo in njeno 19letno hčerko Terezo, pomnožno delavko. Vsi poizkusi, da bi ju rešili, so ostali brezuspešni. V stanovanju so bili namreč odprti trije plinski petelini in bilo je očividno, da sta nesrečnici morali že dalje časa vdihavati strupeni plin.

Nekateri sosedje zatrjujejo, da sta šli mati in hčerka zaradi bede skupno v smrt, drugi pa pravijo, da se že dalje

časa nista razumeli. To je ugotovila tudi policija. Dekle je namreč imelo fanta, s katerim mati ni bila zadovoljna. Zato sta se čisto prepirali. Hčerka se je hotela že letos v maju zastrupiti, pa so ji še pravočasno rešili življenje. Vse kaže, da je sedaj nesrečna mladenska sklenila, da si konča življenje, zakaj pa je odprla plin, ko je bila ž njo v stanovanju tudi mati, ni znano.

Moderna higijena ust

Mnenja zobozdravniških strokovnih avtoritet o najprimernejših sredstvih za čiščenje zob in nego ust hodiho že stoletja različna. Poja in je kozmetična industrija evropskih in ameriških držav večinoma brez objektivne, znanstvene kritike pograbila vsako idejo, da bi usula na človeštvo z bajno reklamno podprto ploho najrazličnejših zobnih čistil.

Najprej so prišli zobni praški, nato zobna mila, za tem »antiseptične« ustne vode, zobne kreme, in zobne paste, penete in nepenete se z odločanjem in neodločanjem kričala, zobni kamen topča in razkuževalna obenem. Po vseh deželah prisegajo različni zobni zdravniki na različna zobna čistila, pretežno ne kritično občinstvo množica pacijentov pa se vprašuje: Komu naj verjamemo?

Na podlagi najnovejših dognanj je mehka, v danes priljubljena tubasti obliki napravljena zobna pasta ali zobna krema v zvezi s prijetno okusno zobno vodo in dobro tudi vrzeli med zobmi prodirajočo zobno ščetko ono sredstvo, s katerim lahko dosežemo neoporečno higijeno ust in zob. Kakor že povedano, gre pri tem samo za mehanično čiščenje, ki ga pa ne smemo omežati s slabimi sredstvi.

Na nemškem porablja približno 6 milijonov ljudi za vsakdanjo nego zob in ust Chlorodont. Poraba zobne paste znaša približno 80% vsotne nemške porabe zobnih past. Pa tudi po drugih deželah, zlasti v prekomorskih krajih, je konzum zobne paste Chlorodont ogromen. Iz številč je torej razvidno, da vzrok razširjenosti in splošne priljubljenosti tega zobnega čistila ni samo reklama, nego zlasti in poglavitno strogo znanstveni izsledki, ki so že celo vrsto let vodili sestavo te zobne paste.

Premaseno medicinsko mlo, ki ga je v zobni pasti Chlorodont samo neznatno množino služi samo zato, da komaj zadostuje za razstopitev ostankov beljakovin in tolaži ter množini detritusa.

Slednjč pa je omeniti, da se uporablja za aromatiziranje zobne paste najfinše ameriško olje poprove mete, ki sprčo rožnatega okusa poprove mete zobni pasti Chlorodont v vsakdanji rabi daje bolj kozmetično važno lastnost, zakrije slab vonj iz ust in zapuša v ustni votlini aromatično prijeten občutek svežosti in enačnosti. Naposled ima pa olje pristne poprove mete šibek antiseptični učinek, da lahko v rasti zadržuje neke plesnobe glivice in pospeševalce gnlobo.

Iz vsega izhaja torej, da predstavlja zobna pasta Chlorodont idealno ustno-higijensko kombinacijo neporečnega zobnega praška s premasenim milom, kalijevim kloratom in ustno vodo, katere redna poraba že po kratki rabi preskrbi zdravo ustno dolbino, lepe v prirodni barvi popravljajoče se zobe z zdravim in svetlo ohranjenim zobnim loščem.

„OLLA“ GUM Antiseptično prepariran
Zaščitni znak
dokazano nedosegljiva!

DVOKOLESA — TEŽA OD 7 KG NAPREJ

najlažjša in najmodernejša tipa
najboljših svetovnih tovar. Otroški vozički od najpreprostejšega do najknejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

»TRIBUNA«. P. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

KRALJEVICA

Prekrasno morskopališče in letovišče, ¾ ure od Sušaka s parnikom in dober avtobusni promet s postaje Plase-Crikvenica. Izleti v igličaste gozdove. Kopanje in različni sporti na suhem in na vodi. Številni hoteli, pensioni in privatna stanovanja nudijo prijetno bivanje, in to so »Praha«, »Union«, »Riviera«, »Carovo«.

Restavracije: »Zrinjski«, »Bosna«, »Zagreb« in mnoge manjše gostilne.

Prospecte pošilja na željo: Ljčilišno povjerenstvo, Kraljevica, in pisarne »Putnik«.

Najboljši češki blagovi

Zajamčeno čistovolneno
moške in damske blagove
zadnjih novosti za
pomladno in letno sezijo

razpošilja starorenomirana ZALOGA TVORNICE SUKNA

Siegel - Imhof — Brno

Palackého tř. 12, Češkoslovaška.

Največja izbira. — Najnižje tovarniške cene. — Najsolidnejša izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastoj in poštne preste.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakol — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo — Najmanjši oglas 5 Din

Gramofonske plošče

več komadov se ugodno prodaja posamezno ali skupno. — Ogleđa se v upravi »Slovenskega Naroda«. 1900

L. Mikuš
LJUBLJANA Mestn. trg 15

prilporeča svojo zalogo
dežnikov in solčnikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo
— točno in solidno —

Klavirji!

Svarim pred nakupom navideznega blaga, cenih klavirjev!

Kupujte na obroke
od Din 400—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster Höpfl, Stiegl original, ki so nesporno najboljši (lahka, precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sod. izvedenec in biv. učit. Glasbene Matice

Alfonz Breznik
Mestn. trg 3
Najcenejša posojevalnica.

Makulturni papir
lig à Din 4—
prodaja uprava »Slovenskega Naroda«

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla ceno od daja Fran Suštar, Dolensjaka cesta, telefon 2424. 60/T

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkostem želodca priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 58-T

Posečajte
hotel-restavracijo
»Mariborski dvor« Oset
Prenočišča, garaže, kopalnice, avto 50/T

Trgovcem z dežele

Ki hočejo začeti v Ljubljani trgovino, se nudi krasna prilika prevzeti dobro upeljano razpošiljalnico in detail-trgovino. Na razpolago odjemalci, izdelovalci, kličej in vse potrebno. Le solventni reflektanti naj se javijo pod 50 tisoč/1904 na upravo Slov. Naroda. 1904

MODROCE

la afrik močno blago Din 240.—
spodnje modroce, mreže, postelne odeje najceneje kupite pri

RUDOLF SEVER
Maršn. trg 2
Zahtevajte vzorec! 29/T

Klišeeje

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Ljubljana

Južografika

So. Petra nasip
št. 23
Telefon 2495

POLETNE NOVOSTI

ZA OBLEKE, PLAŠČE, POVRŠNIKE ITD. ITD.

NOVAK-U
LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 15

PRI
V VELIKI IZBIRI IN NAJCENEJE!